

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАПОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

**Циклова комісія професійної та практичної підготовки відділення
«Сестринська справа»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з
навчальної роботи

Наталія БРАГАР
„26” серпня 2025 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

з дисципліни: **МЕДСЕСТРИНСТВО В НЕВРОЛОГІЇ**

Спеціальність **223«Медсестринство»**

Освітньо-професійний ступінь **фаховий молодший бакалавр**

Форма навчання **денна**

Кваліфікація – **Сестра медична**

Термін підготовки **3 роки 10 місяців**

Кількість кредитів **2,5**

Загальна кількість годин **75**

з них: лекції **10**

практичні **40**

самостійна робота **25**

Програма складена відповідно до навчальної
програми дисципліни

ОПП «Сестринська справа» 2024 р.

Схвалена на засіданні ЦМК,
Протокол № 1 від «21» серпня 2025р.
Голова ЦМК _____

Запоріжжя 2025

Медсестринство в неврології. Робоча навчальна програма з підготовки фахівця освітньо-професійного ступеню «фаховий молодший бакалавр» напрямку підготовки **223 «Медсестринство»** -Запоріжжя, Медичний фаховий коледж ЗДМФУ, 2025 – 26 с.

Укладач: **Укладач:** Марина ПОПРАВКО – викладач спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, викладач методист

.

*Схвалено на засідання циклової комісії професійної та практичної підготовки відділення «Сестринська справа»
Протокол № 1 від 21 серпня 2025 року*

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму з дисципліни “Медсестринство в неврології” складено для медичних закладів вищої освіти за спеціальністю 223 «Медсестринство» відповідно до складових ОПП «Сестринська справа» 2024 р.

У зв'язку з реорганізацією системи охорони здоров'я в Україні гостро постає питання про якісно нову підготовку медичних сестер. Як найближчий помічник лікаря в його повсякденній роботі медична сестра повинна мати високу фундаментальну освіту.

Реформування додипломної медичної освіти відбувається у світлі вимог Болонської декларації.

Реформа медсестринства в Україні передбачає не тільки виконання медичною сестрою залежних та взаємозалежних функцій (виконання призначень лікаря, робота медичної сестри в бригаді), а й незалежних функцій — сестринського процесу — висококваліфікованого догляду та допомоги пацієнту.

Мета сестринського процесу полягає в тому, щоб підтримувати здоров'я, запобігати захворюванням, сприяти поліпшенню стану, одужанню та відновленню здоров'я пацієнта.

За навчальним планом предмет “Медсестринство в неврології” вивчають на третьому році навчання.

Ця дисципліна підготовки медичних сестер передбачає навчити студентів умінню правильно клінічно мислити, правильно оцінювати стан пацієнта, досконало володіти технікою сестринських маніпуляцій, складати план медсестринського догляду за пацієнтом, оцінювати його результати, орієнтуватися в патології нервової системи, вибрати правильну тактику під час надання невідкладної долікарської допомоги в неврології, проводити профілактичні заходи, пропагувати здоровий спосіб життя.

Ураховуючи те, що в практичній роботі медична сестра працює самостійно, для формування навичок самостійного навчання в тематичному плані передбачена самостійна робота (робота з літературою в бібліотеці, вдома, читальному залі, відпрацювання практичних навичок у стаціонарі, поліклініці тощо).

Для проведення лекцій, навчальної практики необхідно використовувати досягнення сучасної медичної науки, проблемні ситуації, графологічні структури, ділові ігри, технічні засоби навчання, сучасні методи контролю знань.

Особлива увага приділяється практичним навичкам, вихованню у студентів спостережливості, відповідальності, чуйності, співчуття, милосердя, тактовності — необхідних якостей для спілкування з пацієнтом.

Навчальна практика під керівництвом викладача повинна проводитися в умовах стаціонарних відділень та поліклінічних кабінетів, які відповідають сучасним вимогам проведення навчального процесу, де студенти братимуть участь у роботі медичних сестер на постах, у палатах інтенсивної терапії, невідкладної допомоги, у маніпуляційних, під час підготовки пацієнтів до проведення досліджень та маніпуляцій, вестимуть догляд за хворими і т. ін.

Програма передбачає закріплення знань з анатомії і фізіології нервової системи, вивчення клінічних проявів захворювань, ознайомлення з додатковими та новими методами діагностики, лікування і профілактики.

Сучасні вимоги до рівня освіти медичної сестри передбачають культуру мислення, уявлення про роль наукового пізнання, знання основ психології, етики, деонтології, володіння комунікативними навичками.

Знання та вміння студенти засвоюють з позицій ролі та завдань медичної сестри в лікувально-діагностичному процесі, а також універсальних потреб людини згідно з моделлю Верджинії Хендерсон.

На вивчення дисципліни відводиться 75 год, з них 10 — на лекції, 40 — на навчальну практику і 25 — на самостійну роботу. Методи вивчення та форми підсумкового контролю визначаються навчальним планом. Програма передбачає складання диференційованого

заліку.

Після вивчення дисципліни ***студенти повинні знати:***

- роль і місце неврологічної науки серед інших наук медичної галузі;
- анатомо-фізіологічні особливості нервової системи;
- роль нервової системи в діяльності організму та її основні функції;
- сучасні клінічні дані про нозологічні форми неврологічних захворювань;
- основні та додаткові методи обстеження неврологічних хворих;
- основні принципи лікування пацієнтів неврологічного профілю;
- основні аспекти спостереження за пацієнтом з метою запобігання або виявлення неврологічної патології на ранніх стадіях розвитку;
- основні аспекти надання долікарської медичної допомоги при гострих і хронічних захворюваннях нервової системи, первинної і вторинної профілактики та запобігати рецидивам;
- соціально-адаптаційні, трудові аспекти та норми захисту прав та інтересів неврологічних пацієнтів;
- основні законодавчі акти та нормативні документи під час роботи з пацієнтами неврологічного профілю.

Студенти повинні вміти:

- застосовувати індивідуальний підхід до кожного пацієнта, враховуючи його потреби;
- здійснювати сестринський процес у неврології;
- документувати всі етапи сестринського процесу;
- оцінювати результати догляду за пацієнтом;
- володіти технікою сестринських маніпуляцій;
- надавати долікарську допомогу при невідкладних станах;
- володіти навичками міжособового спілкування;
- вирішувати деонтологічні завдання, пов'язані з професійною діяльністю.

Студенти мають бути поінформовані про:

- значення неврологічної науки серед інших медичних наук;
- сучасний науковий підхід до вивчення захворювань нервової системи;
- сучасні методи обстеження та лікування (консервативного та хірургічного) пацієнтів неврологічного профілю;
- основні принципи догляду та нагляду за пацієнтами неврологічного профілю;
- гарантії соціального захисту пацієнтів неврологічного профілю, значущість яких зростає разом із демократизацією українського суспільства;
- оптимальні варіанти правомірної поведінки в своїй роботі.

Компетентності, які забезпечуються навчальною дисципліною

Загальні компетентності	ЗК 3. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем. ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 7. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.
Спеціальні компетентності	СК 1. Здатність до застосування професійних стандартів та нормативно-правових актів у повсякденній медичній практиці. СК 2. Здатність до вміння задовольняти потреби пацієнта протягом різних періодів життя (включаючи процес умирання), шляхом обстеження, діагностики, планування та виконання медичних втручань, оцінювання результату та корекції індивідуальних планів догляду та супроводу пацієнта. СК 3. Здатність до самоменеджменту у професійній медичній діяльності. СК 4. Здатність до співпраці з пацієнтом, його оточенням, з іншими медичними й соціальними працівниками на засадах сімейно-орієнтованого підходу, враховуючи особливості здоров'я чи 9 перенесені хвороби та фізичні, соціальні, культурні, психологічні, духовні чинники і фактори довкілля, здійснювати санітарнопросвітницьку роботу. СК 5. Здатність до динамічної адаптації та саморегуляції у важких життєвих і професійних ситуаціях з урахуванням механізму управління власними емоційною, мотиваційно-вольовою, когнітивною сферами. СК 6. Здатність до роботи в мультидисциплінарній команді при здійсненні професійної діяльності, для ефективного надання допомоги пацієнту протягом життя, з урахуванням усіх його проблем зі здоров'ям. СК 7. Здатність до вміння обирати обґрунтовані рішення в стандартних клінічних ситуаціях, спираючись на здобуті компетентності та нести відповідальність відповідно до законодавства. СК 8. Здатність до використання інформаційного простору та сучасних цифрових технологій в професійній медичній діяльності. СК 9. Здатність до використання сукупностей професійних навичок (умінь) при підготовці та проведенні діагностичних досліджень та застосуванні дезінфікуючих і лікарських засобів у професійній діяльності. СК 10. Здатність до забезпечення безпеки пацієнта, дотримання принципів інфекційної та особистої безпеки, збереження здоров'я у процесі здійснення догляду, виконання маніпуляцій, процедур, при переміщенні та транспортуванні пацієнта, наданні екстреної медичної допомоги. СК 11. Здатність до застосування сукупностей втручань та дій для забезпечення пацієнту гідного ставлення, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки. СК 12. Здатність до безперервного професійного розвитку фахівців

	у сфері охорони здоров'я (освіта впродовж життя).. СК 13. Здатність до використання професійно профільованих знань, умінь та навичок для здійснення санітарно-гігієнічних і лабораторних досліджень, протиепідемічних та дезінфекційних заходів.. СК 14. Здатність до дотримання принципів медичної етики та деонтології. СК 15. Здатність до здійснення профілактичних втручань, спрямованих на зменшення інфекційних захворювань серед дорослого та дитячого населення, зокрема вакцинацію згідно з календарем профілактичних щеплень та екстрену імунопрофілактику, включаючи її популяризацію.
Знання та розуміння	РН 1. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для комунікації, ведення медичної та іншої ділової документації. РН 2. Застосовувати сучасні цифрові та комунікативні технології для пошуку інформації та документування результатів професійної діяльності. РН 3. Застосовувати основні положення законодавства в охороні здоров'я. РН 4. Вести медичну документацію за формами, встановленими нормативноправовими документами РН 5. Дотримуватися правил охорони праці та безпеки життєдіяльності. РН 6. Обирати тактику спілкування з пацієнтами та членами їхніх родин, колегами, дотримуючись принципів професійної етики, толерантної та неосудної поведінки при здійсненні професійної діяльності, з урахуванням соціальних, культурних, гендерних та релігійних відмінностей. РН 7. Застосовувати паліативну компетентність при роботі з пацієнтами, їх оточенням, медичними та соціальними працівниками під час здійснення професійної діяльності. РН 8. Вживати заходи спрямовані на створення безпечного лікарняного середовища та дотримання лікувально-охоронного режиму, в інтересах збереження власного здоров'я та зміцнення здоров'я пацієнта . РН 9. Розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності та визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях і станах. РН 10. Вміти проводити підготовку пацієнта до лабораторних, інструментальних та інших досліджень, здійснювати забір біологічного матеріалу та проб, скеровувати до лабораторії. РН 11. Застосовувати лікарські препарати та медикаменти при здійсненні професійної діяльності. РН 12. Виконувати медичні маніпуляції та процедури відповідно до фахових протоколів, алгоритмів, включаючи надання послуг з первинної медичної допомоги в складі команди первинної медичної допомоги РН 13. Надавати екстрену та невідкладну долікарську медичну допомогу. РН 14. Здійснювати заходи щодо збереження репродуктивного здоров'я населення з метою покращення демографічної ситуації.

	РН 15. Надавати консультативну допомогу та здійснювати навчання населення щодо здорового способу життя, наслідків нездорового способу життя, важливості збільшення фізичної активності та здорового харчування, вакцинації; забезпечувати реабілітацію реконвалесцентів та диспансеризацію пацієнтів. РН 16. Вживати заходи, спрямовані на специфічну та неспецифічну профілактику захворювань. РН 17. Вживати протиепідемічні заходи в осередку інфекційних та особливо небезпечних захворювань при здійсненні професійної діяльності. РН 18. Дотримуватися правил ефективної взаємодії в команді для надання якісної медичної допомоги різним категоріям населення. РН 19. Здійснювати взаємозалежні професійні функції з метою забезпечення якісної медичної допомоги населенню.
--	--

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Теми	Кількість годин			
		Загальний обсяг	Лекції	Навчальна практика під керівництвом викладача	Самостійна робота
	Розділ 1. Вступ до клініки нервових хвороб				
1	Історія розвитку неврології як науки. Організація неврологічної служби. Особливості роботи м/с неврологічного профілю згідно з Етичним кодексом медичної сестри України. Функціональна анатомія та фізіологія нервової системи. Сестринський процес. Загальна симптоматика нервових хвороб. Основні принципи обстеження, діагностики та лікування хворих неврологічного профілю. Догляд та нагляд за хворими неврологічного профілю	10	2	4	4
	Розділ 2. Спеціальна неврологія				
2	Хвороби периферичної нервової системи. Інфекційні хвороби нервової системи. Ураження нервової системи у хворих на СНІД	14	2	8	4
3	Порушення мозкового кровообігу (ПМК). Об'ємні процеси ЦНС. Травми головного та спинного мозку	14	2	8	4
4	Спадково-дегенеративні хвороби нервової системи. Хромосомні синдроми. Хвороби нервової системи в новонароджених. Демієлінізуювальні захворювання нервової системи. Прогресивні хвороби нервової системи	14	2	8	4
5	Захворювання вегетативної нервової системи. Інтоксикації нервової системи. Невідкладні стани в неврології	14	2	8	4
6	Медсестринський процес у догляді за пацієнтами, які відчувають біль. Інфекційна безпека медичної сестри на робочому місці. Накази та ГОСТ. Планування та обсяг роботи медичної сестри. Охорона праці в галузі. Застосування фізіотерапії, лікувальної	9	-	4	5

	фізкультури, масажу в клініці нервових хвороб. Голкорексфлексотерапія. Бальнеологія. Курортологія. Психотерапія				
	Усього	75	10	40	25

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Розділ 1. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ НЕВРОЛОГІЇ

Тема 1. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ НЕВРОЛОГІЇ ЯК НАУКИ. ОРГАНІЗАЦІЯ НЕВРОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ. ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ М/С НЕВРОЛОГІЧНОГО ЗГІДНО С ЕТИЧНИМ КОДЕКСОМ МЕДИЧНОЇ СЕСТРИ УКРАЇНИ. ФУНКЦІОНАЛЬНА АНАТОМІЯ ТА ФІЗІОЛОГІЯ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ. СЕСТРИНСЬКИЙ ПРОЦЕС.

ЗАГАЛЬНА СИМПТОМАТИКА НЕРВОВИХ ХВОРОБ. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБСТЕЖЕННЯ, ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ ХВОРОБ НЕВРОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ. ДОГЛЯД ТА НАГЛЯД ЗА ХВОРИМИ НЕВРОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ.

ЛЕКЦІЯ 1л1(2 г)

План

1. Історія розвитку неврології як науки .
2. Особливості роботи медичної сестри в неврологічному відділенні.
3. Роль нервової системи в життєдіяльності організму. Нервові волокна. Відділи нервової системи: центральна, периферична, вегетативна.
4. Симптоми ураження черепно-мозкових нервів (ЧМН).
5. Патологічні синдроми: менінгеальний, бульбарний, поліневритичний, синдром підвищеного лікворного тиску, паркінсонізму.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1п1(4г)

1. Принципи обстеження неврологічних хворих.
2. Принципи лікування пацієнтів неврологічного профілю.
3. Загальні принципи догляду за пацієнтами неврологічного профілю.
4. Ведення документації .
5. Етика та деонтологія в неврології.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Копчак О.О., Бачинська Н.Ю., Худенко Л.І. Клінічна неврологія: Курс лекцій. – Вінниця: Книга-плюс, 2023. – 208 с.

Додаткова

1. Григорова І.А., Соколова Л.І. Неврологія: підручник. – К.: Медицина, 2020. – 638 с.
2. Кареліна Т.І., Касевич Н.М. Медсестринство в неврології : навч. посібник. - 2-е вид. – К.: Медицина, 2019. – 288 с.

Розділ 2. СПЕЦІАЛЬНА НЕВРОЛОГІЯ

Тема 2. ХВОРОБИ ПЕРИФЕРИЧНОЇ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ. ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ. УРАЖЕННЯ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ У ХВОРИХ НА СНІД.

ЛЕКЦІЯ 2л1(2 г)

План

1. Етіологія захворювань периферичної нервової системи, роль провокативних чинників.
2. Мононевропатії. Поліневрити. Неврологічні ускладнення остеохондрозу хребта.
3. Загальна характеристика інфекційних уражень нервової системи.
4. Менінгіти : гнійні,серозні.
5. Ураження нервової системи при сифілісі.
- 6.Ураження нервової системи при СНІДі.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2п1(4 г)

1. Оцінювання загального стану та неврологічного статусу пацієнтів з хворобами периферичної нервової системи, оцінювання потреб пацієнта.
2. Невідкладна допомога пацієнтам з хворобами периферичної нервової системи: біль при остеохондрозі хребта з корінцевим синдромом, при невралгії трійчастого нерва.
3. Правила підготовки пацієнта до лабораторних та інструментальних обстежень.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2п2(4 г)

1. Оцінювання загального стану пацієнта та неврологічного статусу з інфекційними хворобами нервової системи, оцінювання потреб пацієнта.
- 2.Удосконалення технічних навичок: профілактика пролежнів і лікування пацієнтів з ними.
3. Особливості уведення антибіотиків, можливі побічні дії. Застосування специфічної терапії

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Копчак О.О., Бачинська Н.Ю., Худенко Л.І. Клінічна неврологія: Курс лекцій. – Вінниця: Книга-плюс, 2023. – 208 с.

Додаткова

1. Григорова І.А., Соколова Л.І. Неврологія: підручник. – К.: Медицина, 2020. – 638 с.
2. Кареліна Т.І., Касевич Н.М. Медсестринство в неврології : навч. посібник. - 2-е вид. – К.: Медицина, 2019. – 288 с.

Тема 3. ПОРУШЕННЯ МОЗГОВОГО КРОВОБІГУ (МПК). ОБ'ЄМНІ ПРОЦЕСИ ЦНС. ТРАВМИ ГОЛОВНОГО ТА СПИННОГО МОЗКУ.

ЛЕКЦІЯ 3л1(2 г)

План

1. Загальна характеристика захворювань. Етіологія, фактори ризику, патогенез.
2. Гострі порушення мозкового кровопостачання: церебральні гіпертонічні кризи; минулі порушення; інсульти: геморагічні, ішемічні.
3. Об'ємні процеси в ЦНС: пухлини головного і спинного мозку, абсцес головного мозку, паразитарні ураження головного мозку (ехінококоз, цистицеркоз, токсоплазмоз).
4. Закриті черепно-мозкові та спінальні травми.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 3п1(4 г)

1. Сестринський процес при ПМК.

2. Лікування пацієнтів з ПМК: знання особливостей введення медикаментів, які частіше використовуються для невідкладної допомоги та лікування (еуфілін, кавінтон, пірацетам, актовегін, енцезабол, лазикс, антикоагулянти, гемостатики).
3. Особливості догляду за пацієнтами похилого віку.
4. Ведення медичною сестрою санітарно-освітньої роботи.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 3п2(4 г)

1. Оцінювання загального стану та неврологічного статусу пацієнта з об'ємними процесами нервової системи, оцінювання потреб пацієнта
2. Участь у наданні невідкладної допомоги пацієнтам із травмою нервової системи.
3. Удосконалення технічних навичок: профілактика пролежнів і лікування пацієнтів з ними, застійних явищ у легенях.
4. Підготовка пацієнтів та інструментарію до спинномозкової пункції, допомога лікареві під час її проведення.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Копчак О.О., Бачинська Н.Ю., Худенко Л.І. Клінічна неврологія: Курс лекцій. – Вінниця: Книга-плюс, 2023. – 208 с.

Додаткова

1. Григорова І.А., Соколова Л.І. Неврологія: підручник. – К.: Медицина, 2020. – 638 с.
2. Кареліна Т.І., Касевич Н.М. Медсестринство в неврології : навч. посібник. - 2-е вид. – К.: Медицина, 2019. – 288 с.

Тема 4. СПАДКОВО-ДЕГЕНЕРАТИВНІ ХВОРОБИ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ. ХРОМОСОМНІ СИНДРОМИ ТА СИМПТОМИ . ХВОРОБИ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ У НОВОНАРОДЖЕНИХ. ДЕМІЄЛІЗУВАЛЬНІ ЗАХВОРЮВАННЯ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ. ПРОГРЕСИВНІ ХВОРОБИ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ.

ЛЕКЦІЯ 4л1(2 г)

План

1. Короткі відомості про спадково-дегенеративні хвороби нервової та м'язової систем.
2. Загальна характеристика хвороб нервової системи в новонароджених.
3. Гіпоксія плода і немовляти. Пологова черепно-мозкова травма.
4. Вторинні аномалії розвитку нервової системи.
5. Загальна характеристика демієлінізуювальних та прогресивних хвороб нервової системи.
6. Розсіяний склероз. Гострий розсіяний енцефаломієліт.
7. Сирингомієлія. Бічний аміотрофічний склероз. Міастенія.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4п1(4 г)

1. Оцінювання загального стану та неврологічного статусу пацієнта.
2. Удосконалення технічних, інтелектуальних та міжособистісних навичок. Уміння спілкуватися з рідними пацієнта. Виконання лікарських призначень, ведення документації.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4п2(4 г)

1. Оцінювання загального стану та неврологічного статусу новонародженої дитини.

2. Планування дій медичної сестри для здійснення догляду за новонародженим пацієнтом (план сестринського догляду).

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Копчак О.О., Бачинська Н.Ю., Худенко Л.І. Клінічна неврологія: Курс лекцій. – Вінниця: Книга-плюс, 2023. – 208 с.

Додаткова

1. Григорова І.А., Соколова Л.І. Неврологія: підручник. – К.: Медицина, 2020. – 638 с.
2. Кареліна Т.І., Касевич Н.М. Медсестринство в неврології : навч. посібник. - 2-е вид. – К.: Медицина, 2019. – 288 с.

Тема 5. ЗАХВОРЮВАННЯ ВЕГЕТАТИВНОЇ НЕРВОВОЇ СИТЕМИ. ІНТОКСИКАЦІЇ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ. НЕВІДКЛАДНІ СТАНИ В НЕВРОЛОГІЇ.

ЛЕКЦІЯ 5л1(2 г)

План

1. Загальна характеристика захворювань вегетативної нервової системи.
2. Набряк Квінке. Мігрень. Вегето-судинна дистонія. Хвороба Рейно. Хвороба Меньєра. Вібраційна хвороба. Гіпоталамічний синдром.
3. Нічний суєтний неспокій старих людей.
4. Делірій в інфекційних хворих.
5. Алкогольний делірій (“біла гарячка”).
6. Судомний напад. Епілептичний статус.
7. Гострий невралгічний синдром. Напад мігрені .
8. Гіпертензивний синдром. Гостре порушення мозкового кровообігу.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5п1(4 г)

1. Уміння медичної сестри визначити стан пацієнта, його потреби. Встановлення міжособистісних стосунків між медичною сестрою і пацієнтом.
2. Проведення медсестринської діагностики, виходячи з даних загального стану пацієнта.
3. Планування дій медичної сестри для здійснення догляду за пацієнтами з хворобами вегетативної нервової системи. Впровадження плану в дію відповідно до потреб пацієнта.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5п2(4 г)

- 1.Планування дій медичної сестри для здійснення догляду за пацієнтами з отруєннями нервової системи.
2. Надання невідкладної допомоги. Використання антидотів. Оцінювання роботи.
3. Планування дій медичної сестри для здійснення догляду за пацієнтами, які потребують невідкладної допомоги.
4. Виконання лікарських призначень, ведення документації. Оцінювання роботи.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Копчак О.О., Бачинська Н.Ю., Худенко Л.І. Клінічна неврологія: Курс лекцій. – Вінниця: Книга-плюс, 2023. – 208 с.

Додаткова

1. Григорова І.А., Соколова Л.І. Неврологія: підручник. – К.: Медицина, 2020. – 638 с.
2. Кареліна Т.І., Касевич Н.М. Медсестринство в неврології : навч. посібник. - 2-е вид. – К.: Медицина, 2019. – 288 с.

Тема 6. МЕДСЕСТРИНСЬКИЙ ПРОЦЕС У ДОГЛЯДІ ЗА ПАЦІЄНТАМИ, ЯКІ ВІДЧУВАЮТЬ БІЛЬ. ІНФЕКЦІЙНА БЕЗПЕКА МЕДИЧНОЇ СЕСТРИ НА РОБОЧОМУ МІСЦІ. НАКАЗИ ТА ГОСТ. ПЛАНУВАННЯ ТА ОБСЯГ РОБОТИ МЕДИЧНОЇ СЕСТРИ. ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ. ЗАСТОСУВАННЯ ФІЗІОТЕРАПІЇ, ЛІКУВАЛЬНОЇ ФІЗКУЛЬТУРИ, МАСАЖУ В КЛІНІЦІ НЕРВОВИХ ХВОРОБ. ГОЛКОРЕФЛЕКСОТЕРАПІЯ. БАЛЬНЕОЛОГІЯ. КУРОРТОЛОГІЯ. ПСИХОТЕРАПІЯ.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6п (4г)

1. Медсестринський процес у догляді за пацієнтами, які відчують біль.
2. Планування дій медичної сестри для здійснення фізіотерапевтичних методів лікування, ЛФК, масажу пацієнтам з хворобами нервової системи.
3. Планування та обсяг роботи медичної сестри.
4. Організація лікувально-діагностичного процесу.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Копчак О.О., Бачинська Н.Ю., Худенко Л.І. Клінічна неврологія: Курс лекцій. – Вінниця: Книга-плюс, 2023. – 208 с.

Додаткова

1. Григорова І.А., Соколова Л.І. Неврологія: підручник. – К.: Медицина, 2020. – 638 с.
2. Кареліна Т.І., Касевич Н.М. Медсестринство в неврології : навч. посібник. - 2-е вид. – К.: Медицина, 2019. – 288 с.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема самостійної роботи	Кількість годин
Особливості роботи м/с неврологічного профілю згідно з Етичним кодексом медичної сестри України.	4 год.
Ураження нервової системи у хворих на СНІД.	4 год.
Особливості догляду за хворими з травмами спинного мозку.	4 год
Хромосомні синдроми.	4 год
Хвороба Рейно. Особливості діагностики та догляду за хворими.	4 год
Застосування фізіотерапії, лікувальної фізкультури, масажу в клініці нервових	5 год

хвороб.	
Всього	25 год.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Оцінювання загального стану пацієнта.
2. Установлення проблеми пацієнта.
3. Планування дій медичної сестри для здійснення догляду за пацієнтом.
4. Інтелектуальні навички: вміння критично мислити, вирішувати проблему, приймати рішення, найефективніші для ситуації.
5. Міжособистісні навички: слухати, заспокоювати, спілкуватися, інформувати, впливати, направляти, повідомляти і т.ін.
6. Технічні навички:
 - укладання пацієнта в ліжку;
 - перестилання білизни тяжкохворим;
 - догляд за шкірою;
 - гігієна порожнини рота та дихальних шляхів;
 - запобігання пролежням та лікування їх;
 - запобігання контрактурам;
 - запобігання флебітам і тромбофлебітам та лікування їх;
 - накладання зігрівального компресу;
 - особливості годування тяжкохворих;
 - постановка гірчичників;
 - постановка очисної клізми;
 - підготовка хворого до рентгенографії попереково- крижового відділу хребта;
 - підготовка хворого та інструментів для проведення спинномозкової пункції;
 - підготовка та допомога лікареві під час проведення— новокаїнових блокад;
 - підготовка ліжка зі щитом;
 - методика витягнення хребта при дискогенному попереково- крижовому радикуліті.
7. Надання долікарської допомоги при:
 - черепно-мозковій травмі;
 - гострому порушенні мозкового кровообігу;
 - спинномозковій травмі;
 - гіпоталамічному кризі;
 - нічному суєтному неспокої старих людей;
 - делірії у інфекційних хворих;
 - нападі мігрені (головного болю);
 - судомному нападі;
 - епілептичному статусі;
 - гострому невралгічному синдромі;
 - гіпертензивному синдромі;
 - істеричному нападі.

ПОТОЧНИЙ І ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Поточний контроль – здійснюється під час практичних та семінарських занять, а також шляхом відпрацювання заборгованостей і незадовільних оцінок, проведення індивідуальних консультацій.

Модульний контроль– здійснюється у формі контрольної роботи або тестування по завершенні вивчення певного модулю з курсу.

Підсумковий контроль – семестровий іспит (залік).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

1. Оцінка **"відмінно"** виставляється, якщо студент:

- глибоко, ґрунтовно, всебічно та систематизовано засвоїв весь програмний матеріал,
- вичерпно, послідовно, ґрамотно та логічно його викладає,
- правильно обґрунтовує прийняті рішення, має різнобічні навички, прийоми, виконання практичних робіт, виявляє вміння самостійно узагальнювати та викладати матеріал, не допускаючи помилок,
- видозмінення завдання не викликає у нього складності,
- виявляє знання основної та знайомство з додатковою літературою, передбачених програмою на рівні творчого використання,
-

2. Оцінка **"добре"** виставляється, якщо студент:

- твердо знає програмний матеріал,
- ґрамотно і по суті викладає його, не допускає суттєвих неточностей у відповіді на питання,
- може правильно застосувати теоретичні положення і володіє необхідними навичками при виконанні практичних завдань на рівні аналогічного відтворення.
-

3. Оцінка **"задовільно"** виставляється, якщо студент:

- засвоїв тільки основний матеріал на рівні репродуктивного відтворення, але не знає окремих деталей,
- припускається неточностей,
- недостатньо вірних формулювань,
- порушує послідовність у викладі матеріалу,
- відчуває труднощі під час виконання практичних завдань.
-

4. Оцінка **"незадовільно"** виставляється, якщо студент:

- не знає значної частини програмного матеріалу,
- допускає суттєві помилки,
- з великим труднощами виконує практичні роботи на рівні нижче репродуктивного відтворення.

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКОВОГО ЗАНЯТТЯ

1. Роль неврологічної науки в системі охорони здоров'я. Принципи організації неврологічної допомоги.
2. Будова і функції центральної і периферичної нервової системи.
3. Будова і функції спинного мозку. Провідні шляхи спинного мозку, симптоми їх ураження. Поняття про центральний і периферичний параліч.
4. Будова і функція головного мозку. Мозковий стовбур. Півкулі мозку. Кора великого мозку. Симптоми ураження часток головного мозку.
5. Будова і функція мозочка, симптоми його ураження.
6. Черепні нерви, їхні анатомічні особливості, функція.
7. Основні симптоми ураження черепних нервів.
8. Автономна нервова система: її будова, функції, симптоми ураження. Порушення функції тазових органів.
9. Цереброспінальна рідина. Зміни в складі цереброспінальної рідини при різних патології нервової системи.
10. Кровообіг головного і спинного мозку. Поняття про вертебробазиллярний і каротидний судинний басейни.
11. Екстрапірамідна система, її роль. Симптоми ураження екстрапірамідної системи.
12. Розлад чутливості: об'єктивні, суб'єктивні. Синдроми порушення чутливості.
13. Вищі кіркові функції, порушення їх: апраксія, агнозія, афазія. Порушення емоційно-психічної сфери.
14. Бульбарний і псевдобульбарний параліч: основні симптоми; догляд за пацієнтами.
15. Методика обстеження хворих неврологічного профілю.
16. Додаткові методи обстеження в неврології.
17. Основні принципи лікування неврологічних хворих та догляду за ними.
18. Робота середнього медичного персоналу в неврологічних відділеннях.
19. Охорона праці в неврології.
20. Основні методи лікування неврологічних хворих. Поняття про психотерапію.
21. Розлади сприймання, пам'яті і мислення.
22. Психопатологія емоцій, свідомості та рухово-вольової сфери.
23. Поняття про неврит, невралгію, невропатію. Загальні принципи лікування та догляду за пацієнтами з ураженням периферичної нервової системи.
24. Невралгія трійчастого нерва: етіологія, основні симптоми, лікування, догляд за пацієнтами.
25. Мононеврит лицевого нерва: основні причини, клініка, лікування, догляд за пацієнтами.
26. Мононеврит нервів верхньої і нижньої кінцівок: основні причини, симптоми, лікування, догляд за пацієнтами.
27. Остеохондроз хребта. Вертеброгенний попереково-крижовий радикуліт: основні симптоми, лікування. Методи витягання хребта при остеохондрозі.
28. Шийний остеохондроз: клінічні симптоми, основні принципи лікування, догляд за пацієнтами.
29. Гангліоніт (оперізувальний лишай): етіологія, клініка, лікування.
30. Поліневрит (первинний і вторинний), поліневропатія: основні клінічні симптоми, лікування.

31. Первинний менінгококовий менінгіт: етіологія, епідеміологія. Менінгеальний симптомокомплекс. Зміни в цереброспінальній рідині. Лікування, догляд за пацієнтами.
32. Вторинний гнійний менінгіт: основні причини, клініка, лікування, догляд за пацієнтами.
33. Вторинний серозний менінгіт (туберкульозний і сифілітичний): основні симптоми, лікування. Роль молодших медичних працівників у профілактиці сифілісу, туберкульозу.
34. Арахноїдит: етіологія, клініка, лікування.
35. Епідемічний (летаргійний) енцефаліт, гостра і хронічна форми (паркінсонізм): етіологія, основні симптоми, лікування.
36. Кліщовий (весняно-літній) енцефаліт: епідеміологія, основні симптоми, лікування, профілактика.
37. Грипозний енцефаліт: основні симптоми, лікування, профілактика.
38. Ревматичний енцефаліт: клінічні форми. Мала хорея, основні симптоми, лікування і догляд за пацієнтами.
39. Мієліт: основні причини, клініка. Ускладнення та запобігання їм; лікування і догляд за пацієнтами.
40. Поліомієліт: етіологія, основні клінічні періоди, лікування, профілактика, терміни вакцинації.
41. Розсіяний склероз: етіологія, патогенез, основні симптоми, лікування, догляд за пацієнтами.
42. Основні причини порушень мозкового кровообігу: патогенез, класифікація.
43. Геморагічний інсульт: етіологія, патогенез, основні клінічні форми, ознаки, невідкладна допомога.
44. Субарахноїдальний крововилив: етіологія, патогенез, основні симптоми. Зміни цереброспінальної рідини. Лікування та догляд за пацієнтами.
45. Ішемічний інсульт: етіологія, патогенез, клініка, принципи диференційованого лікування, догляд за пацієнтами.
46. Емболія судин мозку: патогенез, основні клінічні симптоми залежно від рівня емболії, лікування, догляд за пацієнтами.
47. Пухлини головного мозку: загальномозкові і вогнищеві симптоми, додаткові методи діагностики, зміни в цереброспінальній рідині, принципи лікування і догляду за пацієнтами.
48. Пухлини спинного мозку: внутрішньомозкові (інтрамедулярні) і позамозкові (екстрамедулярні): основні симптоми, лікування, догляд за пацієнтами.
49. Закриті черепно-мозкові травми: струс, забій, здавлення головного мозку. Основні симптоми. Невідкладна допомога при травмах головного мозку. Догляд за пацієнтами. Ускладнення та лікування їх.
50. Переломи черепа. Перелом склепіння та основи черепа, основні клінічні симптоми, догляд за пацієнтами.
51. Травми спинного мозку: класифікація, патогенез, основні клінічні симптоми, ускладнення. Правила транспортування. Лікування і догляд за пацієнтами з травмами спинного мозку. Транспортування пацієнтів з переломами хребта.
52. Первинна прогресивна м'язова дистрофія (міопатія): етіологія, патогенез, основні симптоми, лікування, догляд за пацієнтами.
53. Сирингомієлія: етіологія, патогенез, клінічні форми, особливості лікування.
54. Міастенія та бічний аміотрофічний склероз: етіологія, патогенез, клініка, основні принципи лікування і догляду за пацієнтами.
55. Спадкові хвороби обміну та системні дегенерації: види, основні симптоми, лікування.
56. Хвороби нервової системи новонароджених: гіпоксія плода, внутрішньочерепна пологова травма, акушерський параліч. Дитячий церебральний параліч: патогенез, діагностика, лікування.
57. Хвороби автономної нервової системи: вібраційна хвороба. Мігрень, ангіоневротичний набряк (набряк Квінке). Основні клінічні симптоми, лікування.

58. Вегетативно-судинна дистонія: форми, етіологія, клінічні прояви. Невідкладна допомога при симпатикoadренaловому і парасимпатичному (вагоінсулярному) кризі.

Міждисциплінарна інтеграція.

Розділ 1. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ НЕВРОЛОГІЇ

Тема 1. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ НЕВРОЛОГІЇ ЯК НАУКИ. ОРГАНІЗАЦІЯ НЕВРОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ. ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ М/С НЕВРОЛОГІЧНОГО ЗГІДНО С ЕТИЧНИМ КОДЕКСОМ МЕДИЧНОЇ СЕСТРИ УКРАЇНИ. ФУНКЦІОНАЛЬНА АНАТОМІЯ ТА ФІЗІОЛОГІЯ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ. СЕСТРИНСЬКИЙ ПРОЦЕС.

ЗАГАЛЬНА СИМПТОМАТИКА НЕРВОВИХ ХВОРОБ. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБСТЕЖЕННЯ, ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ ХВОРОБ НЕВРОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ. ДОГЛЯД ТА НАГЛЯД ЗА ХВОРИМИ НЕВРОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ.

№	Дисципліна	Знати	Вміти
1.	Попередня: Нормальна анатомія, нормальна фізіологія	Анатомію нервової системи Функції нервової системи	Схематично відобразити структуру нервової системи Схематично відобразити рефлекторні дуги. Схематично відображувати основну структурно-функціональну одиницю нервової системи. Провести обстеження органів і систем.
2.	Наступна: Медсестринство у внутрішніх хворобах, медсестринство у педіатрії, медсестринство у офтальмології	Механізм вегетативної регуляції діяльності серця, судин Механізм вегетативної регуляції діяльності судин кінцівок Іннервація ока Іннервація вуха, горла, носа	Виявити вегетативні порушення з боку серцево-судинної системи. Виявити вегетативно-трофічні порушення в кінцівках. Виявити синдроми ураження іннервації ока Виявити синдроми ураження вуха, горла, носа
3.	Внутрішньо-предметна	Ознаки	Диференціювати з

	інтеграція	центрального паралічу Ознаки ураження пірамідного тракту на різних рівнях Ознаки периферичного паралічу. Рівні замикання шкірних, сухожильних і періостальних рефлексів.	периферичним паралічем. Диференціювати ураження пірамідного тракту на різних рівнях. Диференціювати з центральним ураженням рухового нейрона. Досліджувати глибокі і шкірні рефлекси.
--	-------------------	---	--

Розділ 2. СПЕЦІАЛЬНА НЕВРОЛОГІЯ

Тема 2. ХВОРОБИ ПЕРИФЕРИЧНОЇ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ. ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ. УРАЖЕННЯ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ У ХВОРИХ НА СНІД.

№	Дисципліна	Знати	Вміти
1.	Попередня: Нормальна анатомія нормальна фізіологія	Анатомію головного, спинного мозку, периферичної нервової системи.	Визначати основні анатомічні структури головного та спинного мозку. Намалювати схему рефлекторної дуги
2.	Наступна: Медсестринство у внутрішній медицині, медсестринство у психіатрії та наркології, медсестринство у педіатрії	Парези та паралічі за наявності пухлин, травм нервової системи. Ознаки „істеричних” паралічів. Рухові розлади у разі дитячих церебральних паралічів	Виявляти парези в нейрохірургічних хворих. Відрізняти паралічі функціонального та органічного генезу. Виявляти парези у дітей,.
3.	Внутрішньо-предметна інтеграція	Особливості периферичних паралічів у разі невропатій, плекситів, полінейропатій. Ознаки парезів (паралічів) за наявності гострих порушень мозкового кровообігу. Ознаки центрального парезу (паралічу) у разі демієлінізуючих захворювань	На підставі виявлених симптомів вказати рівень ураження периферичної нервової системи. Виявляти паралічі та парези у хворих з судинними захворюваннями головного мозку.

Тема 3. ПОРУШЕННЯ МОЗГОВОГО КРОВОБІГУ (МПК). ОБ'ЄМНІ ПРОЦЕСИ ЦНС. ТРАВМИ ГОЛОВНОГО ТА СПИННОГО МОЗКУ.

№	Дисципліна	Знати	Вміти
1.	Попередня: Нормальна анатомія, патоморфологія та патофізіологія, нормальна фізіологія	Будову та кровопостачання головного мозку. Фізіологічні основи мозкового кровообігу та патофізіологічні передумови його порушення.	Визначати основні анатомічні структури кровопостачання головного мозку
2.	Наступна: Медсестринство у внутрішній медицині, медсестринство у онкології	Клінічні ознаки пухлин головного та спинного мозку	Визначати клінічні ознаки пухлин головного та спинного мозку. Складати плани сестринського догляду за хворими.
3.	Внутрішньо-предметна інтеграція	Неврологічні симптоми при різних видах порушень мозкового кровообігу Диференціальний діагноз інсультів. Класифікація ГПМК Оцінка важкості стану хворих з ГПМК	Надати невідкладну долікарську допомогу хворому з ГПМК

Тема 4. СПАДКОВО-ДЕГЕНЕРАТИВНІ ХВОРОБИ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ. ХРОМОСОМНІ СИНДРОМИ ТА СИМПТОМИ . ХВОРОБИ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ У НОВОНАРОДЖЕНИХ. ДЕМІЄЛІЗУВАЛЬНІ ЗАХВОРЮВАННЯ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ. ПРОГРЕСИВНІ ХВОРОБИ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ.

№	Дисципліна	Знати	Вміти
1.	Попередня: Нормальна анатомія, нормальна фізіологія, біологія, біохімія	Анатомію головного та спинного мозку, периферичної нервової системи, будову пірамідної, екстрапірамідної та координаційної систем. Основні положення медичної генетики, її методи, генетичні аспекти спадкових хвороб нервової системи.	На таблицях, схемах і муляжах показати різні відділи нервової системи. Визначити тип успадкування хвороби.
2.	Наступна: Медсестринство у внутрішній медицині, медсестринство у психіатрії та наркології, медсестринство у педіатрії	Методики дослідження неврологічного статусу хворого, орієнтуватися в основних показниках лабораторно-інструментальної діагностики, проводити лікувальні заходи.	Визначати основну неврологічну та психопатологічну симптоматику; надавати долікарську невідкладну допомогу хворим з нервовими та психічними розладами;

			вести медичну виявляти динамічні зміни в психічній діяльності, поведінці хворих;
3.	Внутрішньо-предметна інтеграція	нові нормативні документи МОЗ України щодо неврологічних та психічних захворювань; найновіші досягнення в обстеженні неврологічних хворих; найновіші досягнення в галузі неврології та психології.	виявляти динамічні зміни в психічній діяльності, поведінці хворих; вести журнал спостережень за психічно хворими; запобігати суїцидальним та агресивним діям хворих; проводити психопрофілактичну роботу з родичами хворих, санітарно-просвітницьку роботу.

Тема 5. ЗАХВОРЮВАННЯ ВЕГЕТАТИВНОЇ НЕРВОВОЇ СИТЕМИ. ІНТОКСИКАЦІЇ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ. НЕВІДКЛАДНІ СТАНИ В НЕВРОЛОГІЇ.

№	Дисципліна	Знати	Вміти
1.	Попередня: Нормальна анатомія, нормальна фізіологія.	основні положення функціональної анатомії та фізіології нервової системи;	Визначати основні анатомічні структури центральної та периферичної нервової системи
2.	Наступна: Медсестринство у внутрішній медицині	методики дослідження неврологічного статусу хворого, топічної діагностики захворювань нервової системи, орієнтуватися в основних показниках лабораторно-інструментальної діагностики, проводити лікувальні заходи.	визначати основну неврологічну та психопатологічну симптоматику; надавати долікарську невідкладну допомогу хворим з нервовими та психічними розладами; забезпечувати транспортування й догляд за хворими; вести медичну документацію під час приймання й виписування пацієнтів; виявляти динамічні зміни в психічній діяльності, поведінці хворих
3.	Внутрішньо-предметна інтеграція	нові нормативні документи МОЗ України щодо неврологічних та психічних захворювань; найновіші досягнення в обстеженні	виявляти динамічні зміни в психічній діяльності, поведінці хворих; вести журнал

		неврологічних хворих; найновіші досягнення в галузі неврології та психології.	
--	--	--	--

Тема 6. МЕДСЕСТРИНСЬКИЙ ПРОЦЕС У ДОГЛЯДІ ЗА ПАЦІЄНТАМИ, ЯКІ ВІДЧУВАЮТЬ БІЛЬ. ІНФЕКЦІЙНА БЕЗПЕКА МЕДИЧНОЇ СЕСТРИ НА РОБОЧОМУ МІСЦІ. НАКАЗИ ТА ГОСТ. ПЛАНУВАННЯ ТА ОБСЯГ РОБОТИ МЕДИЧНОЇ СЕСТРИ. ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ. ЗАСТОСУВАННЯ ФІЗІОТЕРАПІЇ, ЛІКУВАЛЬНОЇ ФІЗКУЛЬТУРИ, МАСАЖУ В КЛІНІЦІ НЕРВОВИХ ХВОРОБ. ГОЛКОРЕФЛЕКСОТЕРАПІЯ. БАЛЬНЕОЛОГІЯ. КУРОРТОЛОГІЯ. ПСИХОТЕРАПІЯ.

№	Дисципліна	Знати	Вміти
1.	Попередня: Нормальна анатомія, нормальна фізіологія.	основні положення функціональної анатомії та фізіології нервової системи	Схематично відобразити структуру нервової системи Схематично відобразити рефлекторні дуги. Схематично відображувати основну структурно-функціональну одиницю нервової системи. Провести обстеження органів і систем.
2.	Наступна: Медсестринство в інфекційних хворобах, медсестринство у внутрішній медицині	методики дослідження неврологічного статусу хворого, топічної діагностики захворювань нервової системи, орієнтуватися в основних показниках лабораторно-інструментальної діагностики, проводити лікувальні заходи. Техніку проведення лікувальної фізкультури та масажу	визначати основну неврологічну та психопатологічну симптоматику; надавати долікарську невідкладну допомогу хворим з нервовими та психічними розладами; забезпечувати транспортування й догляд за хворими; вести медичну документацію під час приймання й виписування пацієнтів;
3.	Внутрішньо-предметна інтеграція	нові нормативні документи МОЗ України щодо неврологічних та психічних захворювань;	виявляти динамічні зміни проводити психопрофілактичну роботу з родичами хворих, санітарно-просвітницьку роботу.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Копчак О.О., Бачинська Н.Ю., Худенко Л.І. Клінічна неврологія: Курс лекцій. – Вінниця: Книга-плюс, 2023. – 208 с.

Додаткова

1. Григорова І.А., Соколова Л.І. Неврологія: підручник. – К.: Медицина, 2020. – 638 с.
2. Кареліна Т.І., Касевич Н.М. Медсестринство в неврології : навч. посібник. - 2-е вид. – К.: Медицина, 2019. – 288 с.